

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
OPĆINA BOSANSKA KRUPA
Služba za upravljanje razvojem

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
THE UNA-SANA CANTON
THE MUNICIPALITY OF BOSANSKA KRUPA
Development management servise

IZVJEŠTAJ
O OSTVARENJU GODIŠNJEG PLANA IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE
INTEGRIRANOG RAZVOJA OPĆINE BOSANSKA KRUPA ZA 2020.GODINU

Bosanska Krupa, mart 2021. godine

SADRŽAJ

IZVRŠNI SAŽETAK	2
1. UVOD	4
2. STRATEŠKI CILJEVI I PRIORITETI	4
2.1. VIZIJA	4
2.2. STRATEŠKI CILJEVI.....	5
2.3. SEKTORSKI CILJEVI	5
2.4. KLJUČNI PLANIRANI PRIORITETI I FOKUSI ZA POSMATRANI GODIŠNJI PERIOD (2020. GODINA)	6
2.5. ZBIRNI PREGLED PRIORITETNIH PROJEKATA I OKVIRA ZA NJIHOVO FINANSIRANJE OBUHVAĆENIH PLANOM IMPLEMENTACIJE ZA 2020. GODINU	7
3. PREGLED IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE INTEGRISANOG RAZVOJA	10
3.1. SAŽET OSVRT NA PRETHODNI PERIOD IMPLEMENTACIJE	10
3.2. PREGLED IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE U IZVJEŠTAJNOJ 2020. GODINI	11
3.3. KLJUČNI REZULTATI I OSTVARENI PROGRES	16
3.4. VERTIKALNA I HORIZONTALNA USKLAĐENOST I NIVO INTEGRISANOSTI	19
3.5. INSTITUCIONALNI KAPACITETI OPĆINSKE UPRAVE I SARADNJA SA BITNIM AKTERIMA	19
4. KLJUČNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI	20
5. ZAKLJUČCI	22
6. GENERALNE PREPORUKE	23
7. ANEKSI	24
TABELARNI PREGLED STANJA REALIZACIJE STRATEŠKIH PROJEKATA U 2020. GODINI	25

IZVRŠNI SAŽETAK

Izveštaj o implementaciji Revidirane Strategije integrisanog razvoja Općine Bosanska Krupa (2017-2020) ima za cilj da pokrene sve bitne aktere na razmišljanje i doprinese boljem donošenju odluka o realizaciji strateških prioriteta ekonomskog i društvenog razvoja te zaštite okoliša, u okviru devet definisanih sektorskih ciljeva.

Planom implementacije za 2020. godinu predviđeno je provođenje 20 projekata ukupne vrijednosti 3.272.300 KM, od čega je predviđeno da se iz budžeta finansira iznos od 1.031.470 KM, a iz ostalih izvora iznos od 2.240.830 KM.

Ukupan procenat finansijske realizacije projekata u izvještajnoj godini je 123%. Za realizaciju 14 projekata od planiranih 20 utrošeno je 20% ukupnih sredstava iz Budžeta Općine i 80% iz ostalih izvora.

Protekla godina bila je specifična zbog proglašenja pandemije uzrokovane koronavirusom COVID-19. U više navrata vršeno je prestrukturiranje Budžeta Općine odnosno rebalans budžeta kako bi se sredstva preusmjerila sa, u datoj situaciji, manje prioriternih projekata i aktivnosti, na projekte usmjerene ka saniranju ekonomskih posljedica epidemije. Također su i sredstva iz eksternih izvora bila teže dostupna i realizirali su se samo oni projekti koji su već bili započeti u prethodnoj izvještajnoj godini. Izuzetak su projekti koji se odnose na primarnu poljoprivrednu proizvodnju gdje je na svim nivoima (Općina, Kanton, Federacija) izdvojen znatno veći iznos sredstava u odnosu na planirana sredstva. Također, projekat Deminiranje površina od zaostalih mina prema pokazateljima povukao je 2,5 puta veći iznos sredstava od planiranih iz eksternih izvora. S druge strane, od nekih projekata se odustalo u izvještajnoj godini zbog preusmjeravanja sredstava u Budžetu općine na programe ublažavanje ekonomskih posljedica epidemije.

Najznačajniji realizirani projekti u 2020. godini su: Izgradnja infrastrukture Poslovne zone „Vatreni mlin“ kroz projekat MEG; projekat „Modernizacija PZ Pilana Plan 500+“; program „Podrška privrednim subjektima“; Program podrške razvoju poljoprivrede; projekat „Deminiranje površina od zaostalih mina“; projekat „Omladinska banka“; projekat „Izrada strategije za mlade“; projekti „Izgradnja sekundarne vodovodne mreže Jezerski - Mahmić Selo – Pištaline“ i „Izgradnja sekundarne mreže u podgrmečkim selima“; projekat „Zamjena sekundarne vodovodne mreže u Bosanskoj Krupi i Bosanskoj Otoci“; projekat „Izgradnja kanalizacije u naselju Krčana“.

Realizacija sredstava iz općinskog budžeta u visini od 20% je posljedica planiranja projekata koji su se u cijelosti ili većim dijelom trebali finansirati iz općinskog budžeta a koji nisu ni započeti u izvještajnoj godini jer su sredstva preusmjerena na prioritetne programe saniranja ekonomskih posljedica epidemije a koji nisu ušli u stepen realizacije. Projekti koji nisu započeti su: „Razvoj inovacija i privlačenje investicija-BINOVA“ – II faza (Sufinansirane Centra za podršku poduzetništvu), Ekonomsko osnaživanje žrtava mina i njihovih porodica; Izgradnja Vatrogasnog doma Profesionalne vatrogasne jedinice; Materijalno opremanje struktura CZ; Čišćenje i produbljivanje voda II kategorije: Jama grobnica; Zaštita od erozije Zelenih otoka; dok su projekti: Izrada politike za mlade; Održivo upravljanje otpadom; Regulacija potoka Kalender započeti ali nije bilo finansijske realizacije ili je ona zanemariva u odnosu na planirana sredstva.

Ako posmatramo ostvarenje sektorskih ciljeva, očigledno je da je u toku 2020. godini došlo do značajnijeg napretka ka realizaciji sektorskih ciljeva.

Do momenta izrade ovog izvještaja nisu dostupni zvanični statistički podaci te su kao indikatori korišteni nezvanični podaci dobiveni od raznih institucija i ustanova ili posljednji raspoloživi statistički podaci. Nažalost, opseg prikupljenih podataka je mali zbog sveopće situacije nastale proglašenjem Pandemije COVID19, koja se odrazila na sve segmente života i ekonomije pa tako i ograničen rad ustanova i institucija koje raspolažu ili prikupljaju i obrađuju određene statističke podatke, tako da upoređivanje makroindikatora sa prethodnim godinama kao pokazatelj napretka nije bilo moguće provesti u potpunosti.

Pravilnik o planiranju, praćenju i vrednovanju i izvještavanju (PPVI procedura) koji je usvojen 2015. godine u potpunosti se primjenjuje.

Poslove centralne koordinacione jedinice za upravljanje razvojnim aktivnostima u općini provodi Služba za upravljanje razvojem i ima ključnu ulogu u koordinaciji strateških aktivnosti.

U pogledu implementacionih kapaciteta ostalih aktera (NVO, poslovnog sektora i drugih aktera koji učestvuju ili indirektno doprinose implementaciji Strategije) stanje se može opisati kao nezadovoljavajuće.

Uključenost Partnerske grupe u fazi implementacije projekata je ostvarena kod realizacije projekata Omladinske banke, putne infrastrukture putem mjesnih zajednica. Međutim, nedovoljna posvećenost ključnih aktera da učestvuju u planiranju i radu Partnerske grupe usloveli su manji broj implementiranih projekata. Predstavnici partnerske grupe ukazali su na potrebu jačanja komunikacije putem štampanih medija i e-mailova, te potrebu jačanja i uključivanja civilnog društva.

Pored institucionalnog organizovanja potrebno je dalje graditi kapacitete Službe za upravljanje razvojem, ostalih organizacionih jedinica, predstavnika javnog i nevladinog sektora kao i svih drugih aktera iz lokalne zajednice za pisanje projekata, lobiranje i privlačenje vanjskih izvora za finansiranje implementacije Strategije.

Iz svega navedenog može se zaključiti da je neophodno unapređenje eksterne komunikacije i kapaciteta partnerskih organizacija kako bi se unaprijedio međusobni dijalog i koordinacija te time i proces sistemskog upravljanja razvojem.

1. UVOD

Strategiju integriranog razvoja općine Bosanska Krupa za period 2011-2020. godine izradio je Razvojni tim Općine u periodu april 2010 – januar 2011. godine, u okviru Projekta integrisanog lokalnog razvoja (ILDP), koji predstavlja zajedničku inicijativu Vlade Švicarske i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP), a usvojena je februara mjeseca 2011. godine. U samom dokumentu su sadržane odredbe za praćenje realizacije projekata na godišnjem nivou, o čemu se sačinjavaju godišnji izvještaji.

Sistemske praćenje i vrednovanje (monitoring i evaluacija) realizacije Strategije omogućava mjerenje ostvarenja postavljenih ciljeva te poduzimanje pravovremenih mjera u cilju eventualnih korekcija. U dokumentu Strategije integriranog lokalnog razvoja općine Bosanska Krupa 2011-2020. (u daljem tekstu Strategija), a po završetku petogodišnjeg ciklusa implementacije Strategije i isteka planskog perioda sektorskih planova, pristupilo se vrednovanju (srednjoročnoj evaluaciji) Strategije¹. Tokom 2016. godine (februar-april), izvršena je nezavisna evaluacija. Evaluacija je izvršena kroz ocjenu osnovnih aspekata vrjednovanja Strategije koji se odnose na relevantnost, efektivnost, efikasnost, utjecaj i održivost.

Prema pokazateljima srednjoročne evaluacije Strategije od ukupno 157 planiranih projekata, u potpunosti je realizirano 24,84%, u sprovedbi se nalazi 36,31%, dok 38,85% strateških intervencija nije uopće implementirano, odnosno dio je prolongiran dok se ne steknu svi relevantni uvjeti, a dio projekata je otkazan. Stoga je u revidiranoj Strategiji bilo potrebno osigurati realnije planiranje projekata u skladu sa preporukama izvještaja o srednjoročnoj evaluaciji, a dio sektorskih ciljeva objediniti s ciljem povećanja efektivnosti.

Nakon evaluacije, u 2016. i 2017. godini je započeta revizija Strategije, a rezultat tih aktivnosti je Revidirana Strategija razvoja općine Bosanska Krupa za period 2017-2020 godina (u daljem tekstu: Strategija), koja je usvojena u decembru 2017. godine. Uz ovaj dokument je usvojen i trogodišnji Plan implementacije Strategije 2017-2019 koji predstavlja osnov za sačinjavanje izvještaja. U proteklom periodu usvojeni su i: Izvještaji o godišnjem ostvarenju Strategije integriranog razvoja Općine Bosanska Krupa za 2017., 2018. i 2019. godinu te Plan implementacije Strategije 2018-2020, 2019-2021 i za 2020-2022. Iako su u Budžetu općine bila planirana sredstva za izradu Strategije razvoja za period 2021-2025, nije se pristupilo izradi zbog situacije uzrokovane epidemijom koronavirusa. U mjesecu decembru 2020. je donesena Odluka o izradi Strategije razvoja za period 2021-2027 i imenovan Odbor za razvoj.

Ovaj izvještaj odnosi se na implementaciju prioritetnih projekata u 2020. godini, koji se, po MiPRO metodologiji, planiraju uz konsultacije sa svim bitnim akterima u zajednici u svim fazama implementacije strategije.

Nosilac izrade trogodišnjeg Plana implementacije (1+2) kao i izvještaja je Općinski razvojni tim koji prati implementaciju Strategije razvoja. Izvještaj je pripremljen u saradnji sa predstavnicima svih unutrašnjih organizacionih jedinica JOOU općine Bosanska Krupa.

Podaci o implementaciji se kontinuirano prikupljaju tokom cjelokupnog perioda koji pokriva ovaj izvještaj i to korištenjem alata za praćenje implementacije Strategije (Excel tabela za praćenje projekata) i na osnovu definisanih sektorskih i makroekonomskih pokazatelja (SMI tabela). Podaci se timski analiziraju, na osnovu čega se priprema kvalitativni osvrt na posmatrani period implementacije i daju preporuke za naredni period.

2. STRATEŠKI CILJEVI I PRIORITETI

2.1. VIZIJA

Strategijom razvoja općine Bosanska Krupa za period 2011. – 2020. godine, definirana je sljedeća vizija:

---

¹ Srednjoročna evaluacija se organizuje u sklopu priprema za predstojeću reviziju lokalne razvoje strategije. Podršku provođenju neovisne evaluacije pruža UNDP-ov „Projekat integriranog planiranja lokalnog razvoja” (ILDP), kao zajednička inicijativa Vlade Švicarske i UNDP-a. U tu svrhu, Projekat ILDP je angažirao vanjskog/u evaluatoricu/a.

Bosanska Krupa 2020. godine – Kraljica Une u kojoj vrijedni i obrazovani ljudi znalački pretaču bogatstvo zdrave vode, obilje šume i ljepotu prirode u jedinstvene turističke doživljaje i prepoznatljive kvalitetne proizvode. Sredina koja poštuje ljude, tradiciju i okolinu, u kojoj se dobro i kvalitetno živi. Vizija razvoja je zadržana i u revidiranoj Strategiji.

2.2. STRATEŠKI CILJEVI

Uzimajući u obzir ključne elemente usvojene revidirane Strategije razvoja za period 2017-2020 prihvaćene strateške fokuse i preporuke srednjoročne evaluacije Strategije razvoja 2011-2020, strateški ciljevi su pretrpjeli određene promjene u odnosu na ranije definirane za period 2011-2020, a umjesto dosadašnjih pet strateških ciljeva, definirana su tri.

Izveštaj o evaluaciji je pokazao da su Strateški ciljevi bili suštinski dobro postavljeni i preporučeno je da se u procesu revizije ciljevi redefinišu i eventualno prošire jednim ciljem koji bi se odnosio na uvođenje komponente smanjenja rizika od prirodnih i drugih nesreća. Slijedom preporučenog je i postupljeno pri reviziji Strategije.

Revidiranom Strategijom lokalnog razvoja općine Bosanska Krupa za period 2017-2020. godina, usvojeni su slijedeći strateški ciljevi:

- **Strateški cilj 1. Generisana veća dodana vrijednost u privredi i poljoprivredi;**
- **Strateški cilj 2. Unapređena kvaliteta društvenog života zajednice;**
- **Strateški cilj 3. Unaprijeđena kvaliteta komunalnih usluga i održivog upravljanja prirodnim resursima.**

2.3. SEKTORSKI CILJEVI

Strateški prioriteti za razvoj općine su: ekonomski razvoj, društveni razvoj i zaštita okoliša. U okviru ovih sektora, definisani su sljedeći ciljevi:

Ekonomski razvoj

Sektorski cilj 1.1. Poboljšano poslovno okruženje na području općine do 2020.g. - Realizirane nove investicije u vrijednosti od najmanje 5.500.000 KM do 2020. godine; Otvoreno najmanje 350 novih radnih mjesta u privredi, uključujući turizam, do kraja 2020. godine;

Sektorski cilj 1.2. Osigurano prilagođavanje znanja i vještina potrebama tržišta rada i lokalnog razvoja do 2020.g. - Do 2020.g. u Srednjoškolskom centru u Bosanskoj Krupi upisana prva generacija učenika koja se obrazuje prema najmanje dva nova nastavna programa usklađena sa zahtjevima poslodavaca; Do kraja 2020.g. minimalno 50% obučenih zavarivača zaposleno u lokalnim poslovnim subjektima.

Sektorski cilj 1.3. Povećan plasman poljoprivrednih proizvoda na tržište do 2020.g. - Do 2020.g. povećani ukupni prihodi od prodaje mlijeka za 5 %, povrća za 20% i jagodičastog voća za 20% u odnosu na 2015. godinu; Do 2020.g. broj registriranih poljoprivrednih obrta povećan za 30% u donosu na 2015.godinu.

Društveni razvoj

Sektorski cilj 1: Smanjeni rizici od katastrofa do 2020.g. - U 2020.g. rizici od požara, poplava i mina za sve stanovnike opštine smanjeni za kategoriju niže u odnosu na 2017.g.; Do 2020. g. potpisan sporazum o finansiranju izgradnje vatrogasnog doma; Do 2020.g. najmanje 200 ha bivših plavnih područja iskorišteno u svrhu privrednih i poljoprivrednih aktivnosti; Do 2020.g. najmanje 100 ha deminiranih površina iskorišteno za privredne/poljoprivredne aktivnosti.

Sektorski cilj 2: Osiguran pristup inkluzivnom obrazovanju do 2020.g.- Do 2020.g. programom inkluzivnog osnovnog i predškolskog obrazovanja obuhvaćeno najmanje 30 djece sa posebnim potrebama.

Sektorski cilj 3: Do 2020.g. unaprijeđen ambijent kulturnog i društvenog života mladih- Do 2020. g zadovoljstvo mladih volonterskim angažmanom veće je za najmanje 10% u odnosu na 2017. godinu; Do 2020. g. zadovoljstvo mladih kulturno obrazovnim sadržajima veće za najmanje 10% u odnosu na 2017.godinu.

Sektor zaštite i unapređenja okoliša

Sektorski cilj 1: Obezbijeđeno kvalitetno snabdijevanje stanovništva pitkom vodom do 2020.g. - Do 2020.g. zadovoljstvo stanovništva uslugama vodosnabdijevanja veće je za najmanje 10% u odnosu na 2017. godinu; Do 2020.g. smanjeni gubici vode u sistemu vodosnabdijevanja za najmanje 20% u odnosu na 2016. godinu; Do 2020.g. nema zabilježenih pozitivnih uzoraka na biološko-hemijsko zagađenje vode.

Sektorski cilj 2: Smanjen negativan uticaj odloženog čvrstog otpada i otpadnih voda na životnu sredinu do 2020.g. – Do 2020.g. zbrinuto najmanje 500t čvrstog otpada sa lokacija divljih deponija; Do 2020.g. ostvareni profit od prodaje recikliranog otpada iznosi minimalno 50.000 KM na godišnjem nivou; Do 2020. godine smanjen broj negativnih izvještaja o zagađenosti rijeke Une za najmanje 20% u odnosu na 2016. godinu.

Sektorski cilj 3: Povećana energetska efikasnost do 2020.g. - Do 2020.g. potpisan sporazum sa donatorom o finansiranju zamjene postojeće javne rasvjete energetske efikasnom rasvjetom; Do 2020.g. smanjeni iznosi računa za nabavku energenata za zagrijavanje javnih objekata za najmanje 1% u odnosu na 2015. godinu; Do 2020.g. potpisan sporazum sa donatorom o finansiranju izgradnje solarnih panela na vodocrpilištu "Ada".

2. 4. KLJUČNI PLANIRANI PRIORITETI I FOKUSI ZA POSMATRANI GODIŠNJI PERIOD (2020. GODINA)

Ključni prioriteti ekonomskog sektora

U skladu sa definiranim sektorskim ciljevima, ključni prioriteti ekonomskog sektora za 2020. godinu su: nastavak izgradnje infrastrukture poslovnih zona „Pilana“ i „Vatreni mlin“, izrada projektnih aplikacija po javnim pozivima za projekte ekonomskog sektora, a u svrhu pribavljanja finansijskih sredstava za aktivnosti u poslovnoj zoni „Pilana“ i „Vatreni mlin“, razvoj inovacija i privlačenje investicija kroz Centar za podršku poduzetništvu; podrška poljoprivrednoj proizvodnji, jačanje saradnje sa privrednicima putem Privrednog savjeta općine, podrška privrednog sektora kroz poticaje, ekonomsko osnaživanje žrtava mina i njihovih porodica, prilagođavanje nastavnog procesa srednjoškolskog obrazovanja potrebama lokalnog tržišta rada, provedba aktivnosti vezanih za MEG projekat čija je jedna od komponenti ekonomski razvoj.

Ključni prioriteti društvenog sektora

U društvenom sektoru za 2020. godinu ključni prioriteti su: deminiranje površina od zaostalih mina, čišćenje i produbljivanje vodotoka II kategorije, izgradnja vatrogasnog doma, Omladinska banka, materijalno opremanje struktura civilne zaštite, izrada strategije za mlade. Osim navedenih projekata na godišnjem nivou se iz općinskog budžeta podržava niz projekata vezanih za obrazovanje, kulturu i sport.

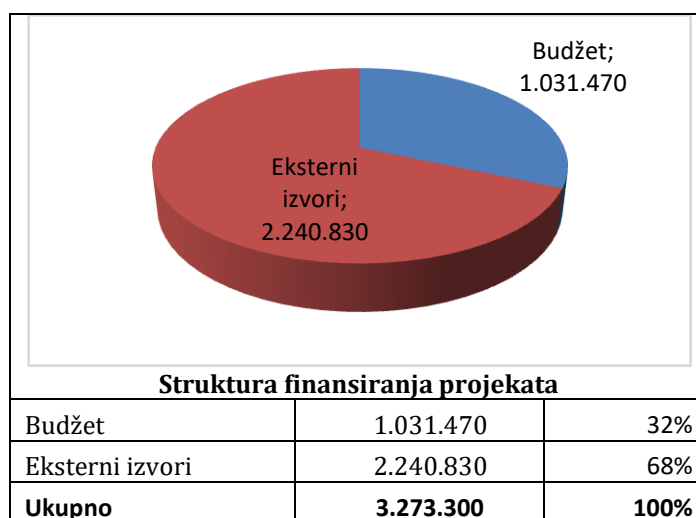
Ključni prioriteti sektora okoliša

U sektoru okoliša za 2020. godinu ključni prioriteti su: Izgradnja sekundarne vodovodne mreže za podgrmečka naselja, Izgradnja sekundarne vodovodne mreže za Jezerski, Mahmić Selo, Pištaline, Zamjena postojeće dotrajale vodovodne mreže u Bosanskoj Krupi i Otoci, Izgradnja centralnog sistema za odvodnju otpadnih voda, Regulacija potoka Kalender, Uspostavljanje mjera zaštite izvorišta „ADE“, Sanacija deponije „Meždre-Vlaški do“, prema usvojenom Planu prilagođavanja i saniranja divljih deponija na području općine, projektna dokumentacija za jamu grobnicu, zaštita od erozije Zelenih otoka.

2.5. ZBIRNI PREGLED PRIORITETNIH PROJEKATA I OKVIRA ZA NJIHOVO FINANSIRANJE OBUHVAĆENIH PLANOM IMPLEMENTACIJE ZA 2020. GODINU

Za 2020. godinu Planom implementacije Revidirane Strategije razvoja općine Bosanska Krupa predviđeno je 20 projekata od kojih pet u ekonomskom sektoru, sedam u društvenom sektoru i osam projekata u oblasti zaštite okoliša. Za finansiranje ovih projekata za 2020. godinu je planirano ukupno 3.272.300 KM, od čega iz općinskog budžeta 1.031.470 KM, a iz ostalih izvora 2.240.830 KM. Na realizaciju projekata u 2020. godini je utrošeno ukupno **4.020.835** KM, od čega je iz budžeta izdvojeno **806.880** KM (20%), a iz ostalih izvora **3.213.955** KM (80%).

Na sljedećem grafu prikazana je struktura plana finansiranja projekata za 2020. godinu:

U okviru ekonomskog sektora u toku 2020. godine planirano je pet projekata od kojih su dva realizirana, jedan je u toku a za dva nije bilo aktivnosti. U okviru ovog sektora su planirani, odnosno nastavljeni oni započeti projekti koji doprinose ostvarenju postavljenih sektorskih ciljeva, poboljšanju poslovnog okruženja, povećanju plasmana poljoprivrednih proizvoda na tržište. Za realizaciju projekata iz ekonomskog sektora u 2020. godini je planirano 2.220.183 KM, od čega je iz općinskog budžeta trebalo izdvojiti 508.853 KM (23%), a iz ostalih izvora 1.711.330 KM (77%), a utrošeno 3.034.801 KM. Od toga iz općinskog budžeta izdvojeno je 671.583 KM (22%) a iz eksternih izvora 2.363.218 KM (78%), što u odnosu na planirana sredstva iznosi 137%. Stepen realizacije je ovako visok iz razloga što su iz eksternih izvora povučena značajno veća sredstva od planiranih u projektu Podrška poljoprivrednoj proizvodnji, a isto tako je iz Budžeta Općine izdvojen veći iznos sredstava od planiranih u projektima „Modernizacija PZ Pilana Plan 500+“ i Podrška poljoprivrednoj proizvodnji. Tokom izvještajnog perioda realizirano je djelimično ili u potpunosti tri projekta i to: podrška poljoprivredi (podsticaji), „Izgradnja infrastrukture poslovnih zona“ (u okviru ovog projekta realizirana su dva podprojekta i to: nastavak izgradnje infrastrukture poslovne zone „Vatreni mlin“ (MEG) i „Modernizacija Poslovne zone Pilana Plan 500+“) i Program poticaja obrtima i srodnim djelatnostima (Podrška privrednim subjektima). Na projektima Integrisana socio-ekonomska podrška žrtvama mina u BiH i Sufinansiranje Centra za podršku poduzetništvu u okviru projekta Razvoj inovacija i privlačenja investicija nije bilo aktivnosti. Međutim, u okviru ovog sektora, kao odgovor na pandemiju koronavirusa COVID-19, Općina Bosanska Krupa provela je čitav set mjera i aktivnosti s ciljem ublažavanja ekonomskih posljedica epidemije, a za koje su sredstva obezbijeđena kroz rebalans i prestrukturiranje Budžeta sa stavki koje u datoj situaciji nisu bile prioritete. Kako ovi programi i mjere nisu bili planirani Planom implementacije strategije 2020-2022, nisu uvršteni u stepen realizacije Plana.

Radi se o sljedećim programima i mjerama:

- Subvencije naknade za korištenje javnih površina;
- Subvencije prevoza redovnih općinskih linija;
- Subvencije iznosa redovne kamate poslovnim subjektima;
- Subvencije komunalne naknade:
- Grant za podršku privredi – pomoć otpušenim radnicima;
- Grant za podršku privredi – Korona;
- Subvencije troškova komunalnih usluga odvoza otpada;
- Subvencija za javne radove.

Ukupna vrijednost navedenih mjera za ublažavanje ekonomskih posljedica pandemije je iznosila: 709.379,44 KM (519.379,44 KM iz Budžeta općine, te 190.000 KM za poljoprivrednu proizvodnju od viših nivoa vlasti).

Također, u okviru ovog sektora realiziran je projekat Grant za podršku privredi – MEG, koji nije bio planiran Planom implementacije strategije 2020-2022 jer nije bilo naznaka da će biti takav vid podrške od strane UNDP-a u 2020. godini. Ukupna realizacija ovog projekta je 68.038 KM, iz Budžeta Općine Bosanska Krupa 34.019 KM i isto toliko iz eksternih izvora (MEG). Ovaj projekat također nije uračunat u stepen realizacije plana za 2020. godinu.

U društvenom sektoru je planirano sedam projekata ukupne vrijednosti 350.400 KM, i to 141.400 KM (40%) planirano iz općinskog budžeta, a 209.000 KM (60%) iz ostalih izvora. Za realizaciju projekata je utrošeno 624.241 KM i to 19.230 KM (3%) iz budžeta općine i 605.011 KM (97%) iz eksternih izvora što **iznosi 178% od planiranih sredstava**. Stepen realizacije je ovako visok iz razloga što su iz eksternih izvora povučena značajno veća sredstva od planiranih u projektu Deminiranje površina od zaostalih mina. Od planiranih sedam realizirana su ili su u toku realizacije četiri projekta (Deminiranje područja Mračaj-Manda II 111.317m², Arapuša-Majdan 34.052m², Arapuša-Jaruga 45.501m²; Omladinska banka u okviru koje su podržana 34 projekta kroz dva javna poziva što je dovelo Omladinsku banku Bosanska Krupa na prvo mjesto u Bosni i Hercegovini; Subvencije određenih kategorija za snabdijevanje vodom – MEG gdje su odlukom koje se odvija planiranom dinamikom; dok se sa Izradom Strategije za mlade apliciralo na Javnom pozivu Instituta za mlade “KULT”, aplikacija je prihvaćena ali zbog pandemije prolongirano je potpisivanje ugovora koje se očekuje u narednom periodu). Nije bilo aktivnosti kod sljedećih projekata: Izgradnja vatrogasnog doma, Materijalno opremanje struktura CZ, Čišćenje i Produblivanje voda II kategorije.

Također, u okviru ovog sektora realizira se faza projekta Završetak zgrade Gimnazije, koji je uvršten u Program kapitalnih investicija 2020-2024, ali se ne nalazi u Planu implementacije strategije razvoja za 2020. godinu. Ukupna procijenjena vrijednost projekta je 1.250.000 KM a odlučeno je da se isti realizira u fazama kako bi se obezbijedio minimum uslova za održavanje kabinetske nastave, a da se ostatak zgrade završava u narednim fazama. Gimnazija Bosanska Krupa već desetu godinu je podstanar u zgradi JU “Druga osnovna škola Bosanska Krupa. U izvještajnoj godini ukupno je realizirano 334.608 KM, od toga 168.007 KM iz Budžeta općine i 166.001 KM iz Budžeta Kantona. Ovaj projekat nije uvršten u stepen realizacije jer nije planiran Planom implementacije strategije 2020-2022.

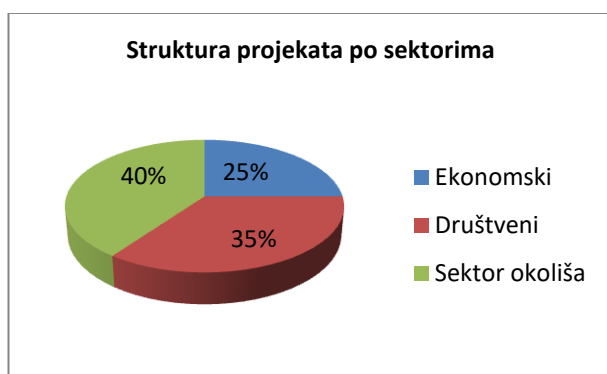
U sektoru zaštite okoliša je planirano osam projekata. Za realizaciju ovih projekata je predviđeno 701.717 KM, od toga iz općinskog budžeta 381.217 KM (54%), a 320.500 KM (46%) iz ostalih izvora. Za realizaciju ovih projekata utrošeno je 361.793 KM, od čega 116.067 KM (32%) iz budžeta općine i 245.726 KM (68%) iz drugih izvora, te je **stepen realizacije 51% od planiranog**. Od ukupnog broja planiranih projekata u ovom sektoru, sedam je realizirano djelimično ili u potpunosti (izgrađen dio sekundarne vodovodne mreže u MZ-ma Jezerski, Mahmić Selo i Pištaline; izgrađen dio sekundarne vodovodne mreže u podgrmečkim selima; u okviru projekta Zamjena sekundarne vodovodne mreže u Bosanskoj Krupi i Otoci izvedeni su radovi na sekundarnog cjevovoda i vodovodnih priključaka sa AC na PHD cjevovod u Prvomajskoj ulici (MEG); regulacija potoka Kalender – noveliran dio projektne dokumentacije; Održivo upravljanje otpadom (MOS) s tim da nije došlo do potpisivanja ugovora zbog kašnjenja uplate sredstava od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma; Fazna izgradnja kanalizacionog sistema – Izgradnja kanalizacije Krčevine; dok na jednom nije bilo aktivnosti (Jama grobnica). Također, za projekat Uspostavljanje mjera zaštite na izvorištu Ade koji je planiran Strategijom

izrađen je Elaborat zaštite izvorišta Ade u vrijednosti 4.657 KM iz Budžeta Općine ali nije uvršten u stepen realizacije iz razloga što nije bio planiran za realizaciju u 2020. godini.

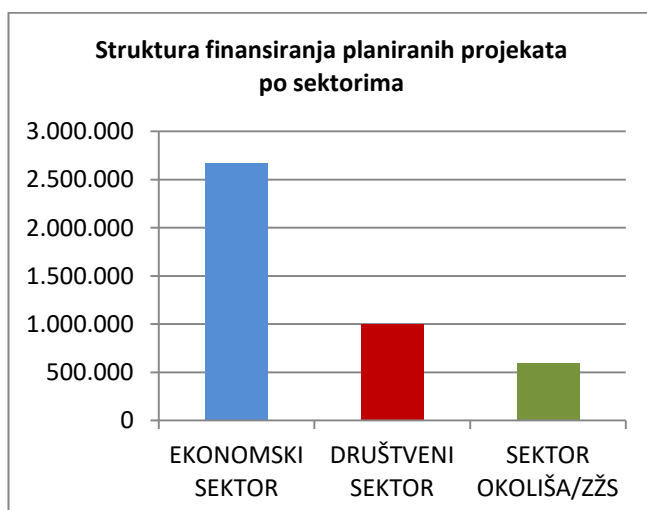
Općinski načelnik Općine Bosanska Krupa donio je 3.12.2020. godine Odluku o izradi Strategije razvoja Općine Bosanska Krupa za period 2021-2027 godine, koja prema planu aktivnosti treba biti završena do 30.6.2021. godine. Po izradi i usvajanju Strategije razvoja Općine Bosanska Krupa za period 2021-2027 godine planiraće se daljnje aktivnosti na implementaciji Strategije razvoja općine Bosanska Krupa.

U narednom periodu se planira nastavak realizacije započetih projekata. Obzirom da se radi o kapitalnim projektima višemilionske vrijednosti, sredstva za realizaciju ovih projekata će se u manjem iznosu planirati u budžetu općine, a najveći dio sredstava je potrebno obezbijediti iz dostupnih eksternih izvora (javni pozivi domaćih i međunarodnih organizacija, podrška viših nivoa vlasti, kreditna sredstva, kroz javno-privatno-partnerstvo). U sektoru zaštite okoliša postoje uspostavljeni kapaciteti za realizaciju projekta.

U sljedećoj tabeli i grafu prikazana je struktura planiranih projekata po sektorima za 2020. godinu.

Sektor	Broj projekata	Postotak
Ekonomski	5	25%
Društveni	7	35%
Sektor okoliša	8	40%
Ukupno	20	100%

Struktura finansiranja planiranih projekata po sektorima

Sektor	Iznos (KM)	Postotak
Ekonomski	2.220.183	68%
Društveni	350.400	11%
Okoliš/Zžs	701.717	21%
Ukupno	3.272.300	100%

Ukupno je realizirano ili u toku realizacije 14 projekata u vrijednosti od 4.020.835 KM, od čega iz budžeta općine 806.880 KM (20%), a iz eksternih izvora 3.213.955 KM (80%), dok na šest projekata nije bilo aktivnosti.

Slijedom iznesenog za 2020. godinu planirano je 20 projekata i to su projekti koji su započeti u prethodnim godinama i za koje se uglavnom mogu predvidjeti finansijska sredstva kako iz budžeta općine tako i iz eksternih izvora finansiranja. Kod izrade Plana implementacije 1+2 za 2020. godinu su

planirani projekti prema revidiranoj Strategiji razvoja 2017-2020, pa su u tom smislu izabrani projekti koji odgovaraju sektorskim ciljevima. Pri tome je uočljivo da je manji broj projekata čija je implementacija planirana u toku samo jedne budžetske godine.

Finansiranje projekata iz eksternih izvora u 2020. godinu, je većim dijelom bilo iz fondova EU, javnih preduzeća i viših nivoa vlasti. Općina Bosanska Krupa je u okviru projekta MEG u saradnji sa JKP „10. Juli“ Bosanska Krupa realizirala projekat Radovi na prenosu sekundarnog cjevovoda i vodovodnih priključaka sa azbestcementnog na PHD cjevovod u ul. Prvomajska i Radovi na izgradnji interne saobraćajnice sa komunalnom infrastrukturom u obuhvatu Poslovne zone „Vatreni mlin“ faza I i faza II, te Modernizacija PZ Pilana Plan 500+ (JLS i FMRPO).

Istovremeno je aplicirano prema višim nivoima vlasti i odobrena su sredstva za realizaciju projekata (Fond za zaštitu okoliša FBiH: Projekat zaštite od erozije „Zelenih otoka“- Male ade u B.Krupi (Provedena procedura izbora izvođača radova, Potpisan ugovor o izvođenju radova, Potpisan ugovor sa nadzornim organom, Izvođač radova uveden u posao); Projekat Izgradnja Centra za upravljanje otpadom iz evropskih fondova prema raspisanim javnim pozivima (UNDP, Rekonstrukcija i modernizacija ulice Prvomajske; Ambasada Republike Bugarske, Sanacija sanitarnih grupa u Prvoj osnovnoj školi u Bosanskoj Krupi). Odobreni projekti će se realizirati u 2021.godini.

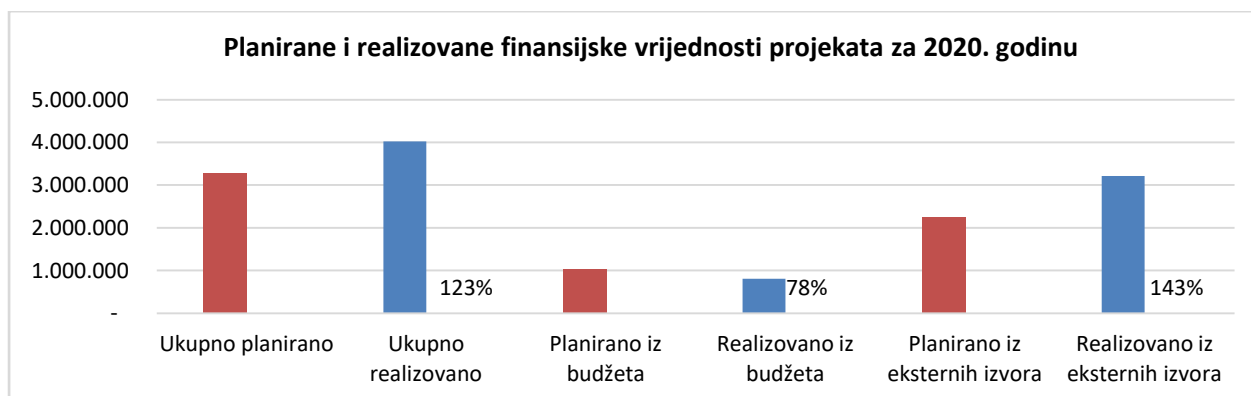
Krajem 2020. su pripremljene aplikacije prema javnim pozivima EC (IFAD, UNDP, SDC,...)

3. PREGLED IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE INTEGRISANOG RAZVOJA

3.1. SAŽET OSVRT NA PRETHODNI PERIOD IMPLEMENTACIJE

Prethodni period implementacije Strategije je opisan i obrazložen u Izvještaju za 2017. godinu. Tokom 2017. godine usvojena je Revidirana strategija razvoja Općine Bosanska Krupa za period 2017-2020. U ranijem periodu pripremljeni su i u usvojeni od strane Općinskog vijeća Izvještaji za 2017., 2018. i 2019. godinu, dok u ovom izvještaju prikazujemo projekte realizirane u 2020. godini.

U nastavku je grafički prikaz finansijske implementacije projekata za 2020. godinu.

Posmatrajući realizaciju ukupnog broja započetih i u potpunosti završenih projekata tokom 2020. godine, može se zaključiti da je postignuta srednja realizacija. Na procent realizacije ukupnog broja projekata utiču brojni faktori, ipak se može zaključiti da je realizovan zadovoljavajući broj projekata s obzirom na revidiranje Strategije i promjene sektorskih ciljeva u ranijem periodu a posebno s obzirom na vanredne okolnosti prouzrokovane epidemijom koronavirusa čije posljedice se osjećaju u svim segmentima života i rada.

Kada je riječ o finansijskoj realizaciji da se uočiti da je i dalje visok procent finansiranja projekata iz eksternih izvora u odnosu na budžetska sredstva.

Kao što smo već naveli, u toku 2020. godine realiziran je niz programa i mjera kao odgovor na pandemiju koronavirusa COVID-19, s ciljem ublažavanja ekonomskih posljedica epidemije i očuvanje radnih mjesta, a za koje su sredstva obezbijeđena kroz rebalans i prestruktuiranje Budžeta sa stavki koje u datoj situaciji nisu bile prioritetne. Ukupna vrijednost realiziranih programa i mjera za ublažavanje ekonomskih posljedica pandemije je iznosila: 709.379,44 KM (519.379,44 KM iz Budžeta općine, te 190.000 KM za poljoprivrednu proizvodnju od viših nivoa vlasti).

U izvještajnom periodu realiziran je i projekat Grant za podršku privredi – MEG, koji nije bio planiran Planom implementacije strategije 2020-2022 jer nije bilo naznaka da će biti takav vid podrške od strane UNDP-a u 2020. godini. Ukupna realizacija ovog projekta je 68.038 KM, iz Budžeta Općine Bosanska Krupa 34.019 KM i isto toliko iz eksternih izvora (MEG) kojim je podržano 8 privrednika.

Također, realizira se I faza projekta Završetak zgrade gimnazije, koji je uvršten u Program kapitalnih investicija 2020-2024, ali se ne nalazi u Planu implementacije strategije razvoja za 2020. godinu. Ukupna procijenjena vrijednost projekta je 1.250.000 KM a u I fazi u toku 2020. godine ukupno je realizirano 334.608 KM, od toga 168.007 KM iz Budžeta općine i 166.001 KM iz Budžeta Kantona.

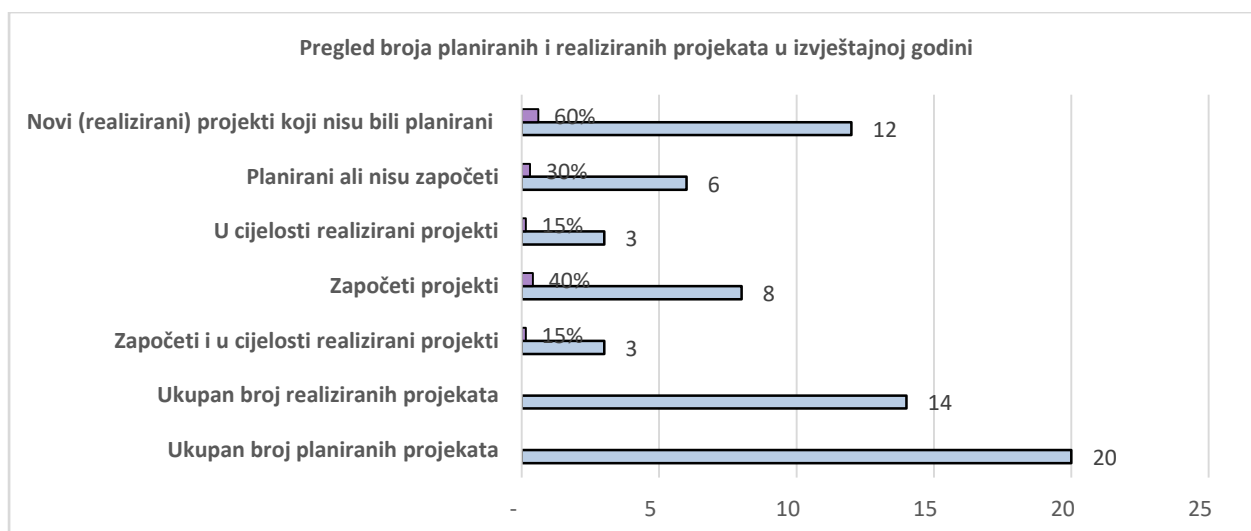
Tu je i projekat Uspostavljanje mjera zaštite na izvoristu Ade koji je planiran Strategijom ali nije bio planiran za realizaciju u 2020. godini i za koji je u izvještajnom periodu izrađen Elaborat zaštite izvorišta Ade u vrijednosti 4.657 KM iz Budžeta Općine.

S obzirom da naprijed navedeni programi i mjere nisu bili planirani Planom implementacije strategije 2020-2022, nisu uvršteni u stepen realizacije Plana, ali su prikazani tabelarno na kraju Izvještaja.

3.2. PREGLED IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE U IZVJEŠTAJNOJ 2020. GODINI

Planom implementacije za 2020. godinu je planirano 20 projekata. Ukupan broj realiziranih projekata je 14, u potpunosti je realizirano devet projekata, djelimično pet, dok na šest nije bilo realizacije. Većina realiziranih projekata u 2020. godini su višegodišnji, čija je realizacija započeta u prethodnim godinama i nastavljaju se u narednim godinama implementacije.

U donjem grafu prikazan je broj i procent planiranih i realiziranih projekata u 2020. godini.

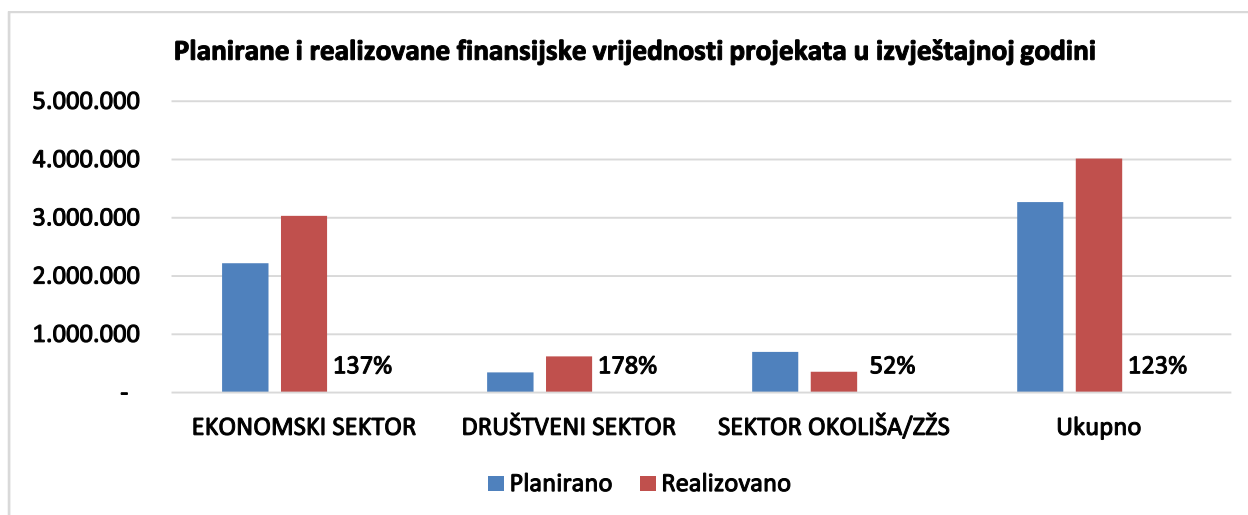

Za 2020. godinu planirano je 20 projekata, od kojih je realizirano djelimično ili u potpunosti 14 projekata. Od toga, u cijelosti su realizirana tri projekta, započeto je osam projekata a tri projekta su započeta i u cijelosti realizirana u izvještajnom periodu. Od planiranih 20 projekata nije započela realizacija šest projekata. Pored toga, u izvještajnom periodu je realizirano ili započeto 12 projekata koji nisu bili planirani i koje nismo prikazali u stepenu realizacije godišnjeg plana.

Kada je riječ o finansijskoj realizaciji, ukupna realizacija projekata je **123%** u odnosu na Plan. Pri tome, u ukupnom procentu realiziranih projekata, 20% je finansirano iz općinskog budžeta dok je 80% iz eksternih izvora finansiranja. Upoređujući planiranu strukturu po izvorima finansiranja u Planu implementacije za 2020. godinu bilo je predviđeno izdvajane 32% sredstava iz općinskog budžeta, a 68% iz eksternih izvora finansiranja. Posmatrajući procenete za realizaciju projekata u 2020. godini utrošeno je procentualno manje sredstava od planiranog iz općinskog budžeta, dok je utrošeno više nego je planirano iz eksternih izvora u projekte što je znatno promijenilo planiranu strukturu finansiranja. Ova odstupanja su se desila kod realizacije podrške razvoju poljoprivrednoj proizvodnji gdje je od 1.500.000 KM planiranih sredstava iz eksternih izvora realizirano 2.204.966 KM; projekat Deminiranje površina od zaostalih mina je realiziran također u većem iznosu od planiranih eksternih sredstava (planirano 200.000 KM a realizirano 572.612 KM); za projekte podrške Omladinskoj banci također je umjesto 9.000 KM iz eksternih izvora izdvojeno 32.399 KM; za projekte Izgradnja sekundarne vodovodne mreže u MZ Jezerski, Mahmić Selo i Pištaline i Izgradnja sekundarne vodovodne mreže u podgrmečkim selima, za koje nije bilo planiranih eksternih sredstava, realizirano je 33.627 KM odnosno 38.707 KM iz eksternih izvora; Projekat zamjena sekundarne vodovodne mreže u Bosanskoj Krupi i Bosanskoj Otoci, planirano je 75.000 KM a realizirano 119.175 KM iz eksternih izvora.

Iako je prethodnih godina omjer uloženi finansijskih sredstava iz općinskog budžeta u odnosu na eksterne izvore bio povoljniji (veće ulaganje iz općinskog budžeta), prednje opisana situacija se desila bez uticaja implementatora projekata i lokalne uprave.

U tabelama u nastavku je dat detaljan prikaz realizovanih projekata u odnosu na planirano, ukupno i po sektorima:

Tabela 1. Pregled planiranih naspram ostvarenih projekata u 2020. godini (svi sektori)

PREGLED (potpuno ili djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	20	3.272.300	1.031.470	2.240.830
% struktura finansiranja od A		100	32	68
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih proj.	14	4.020.835	806.880	3.213.955
% u potpunosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)		123	78	143
% struktura (od B)		100	20	80
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	5	136.557	82.340	54.217
% djelimično realiziranih projekata (od A)		4	8	2
% struktura (od C)		100	60	40
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	9	3.884.278	724.540	3.159.738
% u cijelosti završenih projekata (od A)		118	70	141
% struktura (od D)		100	19	81

Tabela 2. Finansijska projekcija planiranih i ostvarenih projekata raspoređenih po sektorima na osnovu Plana implementacije.

	Oblast	Zbir finansijskih vrednosti projekata		Struktura finansiranja realizovanih projekata			
		Planirano	Realizovano	Budžet	(%)	Ostalo	(%)
2020	Društveni razvoj	350.400	624.241	19.230	3	605.011	97
	Ekonomski razvoj	2.220.183	3.034.801	671.583	22	2.363.218	78
	Sektor okoliša	701.717	361.793	116.067	32	245.726	68
	Ukupno	3.272.300	4.020.835	806.880	20	3.213.955	80
	% po planu implementacije		123				

Sektor ekonomskog razvoja

U sektoru ekonomskog razvoja za 2020. godinu planirano je pet projekata, od kojih su dva realizovana u planiranoj fazi iz prethodne godine, jedan u toku realizacije dok na dva projekta nije bilo aktivnosti. Za realizaciju projekata iz ovog sektora je planirano 2.220.183 KM a izdvojeno je 3.034.801 KM što je 137% od planiranog. U ovom sektoru sredstva koja su namijenjena za realizaciju projekata su bila realizirana iz općinskog budžeta 671.583 KM (22%) te iz eksternih izvora 2.363.218 KM (78%).

Najznačajniji projekti u 2020. godini u oblasti ekonomskog sektora su :

- projekat Izgradnja infrastrukture poslovnih zona; u okviru ovog projekta provedena su dva podprojekta, i to: Modernizacija PZ Pilana Plan 500+ (JLS i FMRPO) i Unapređenje infrastrukture PZ Vatreli mlin (MEG)
- Program podrške razvoju poljoprivrede
- Podrška privrednim subjektima

Projekti na kojima nije bilo aktivnosti su: Integrisana socio-ekonomska podrška žrtvama mina u BiH; Razvoj inovacija i privlačenja investicija BINOVA.

Tabela 3. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u ekonomskom sektoru u 2020. godini

PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	5	2.220.183	508.853	1.711.330
% struktura finansiranja od A		100	23	77
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih proj.	3	3.034.801	671.583	2.363.218
% u potpunosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)		137	132	138
% struktura (od B)		100	22	78
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	1	80.000	80.000	0
% djelimično realiziranih projekata (od A)		4	16	0
% struktura (od C)		100	100	0
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	2	2.954.801	591.583	2.363.218
% u cijelosti završenih projekata (od A)		133	116	138
% struktura (od D)		100	20	80

U okviru ovog sektora, kao odgovor na pandemiju koronavirusa COVID-19, Općina Bosanska Krupa provela je čitav set mjera i aktivnosti s ciljem ublažavanja ekonomskih posljedica epidemije, a za koje su sredstva obezbijeđena kroz rebalans i prestrukturiranje Budžeta sa stavki koje u datoj situaciji nisu bile prioritetne. Kako ovi programi i mjere nisu bili planirani Planom implementacije strategije 2020-2022, nisu ni uvršteni u stepen realizacije Plana. Ukupna vrijednost provedenih mjera za ublažavanje ekonomskih posljedica pandemije je iznosila: 709.379,44 KM (519.379,44 KM iz Budžeta općine, te 190.000 za poljoprivrednu proizvodnju od viših nivoa vlasti). Također, u okviru ovog sektora realiziran je projekat Grant za podršku privredi – MEG, koji nije bio planiran Planom implementacije strategije 2020-2022 jer nije bilo naznaka da će biti takav vid podrške od strane UNDP-a u 2020. godini. Ukupna realizacija ovog projekta je 68.038 KM, iz Budžeta Općine Bosanska Krupa 34.019 KM i isto toliko iz eksternih izvora (MEG). Ovaj projekat također nije uvršten u stepen realizacije plana za 2020. godinu.

Društveni sektor

U društvenom sektoru za 2020. godinu planirano je sedam projekata a realizirana su djelimično ili potpuno četiri projekta. Za realizaciju ovih projekata je planirano 350.400 KM a izdvojeno je 624.241

KM što je 178% od planiranih sredstava. U ovom sektoru sredstva koja su namijenjena za realizaciju projekata su bila realizirana najvećim dijelom iz eksternih izvora 605.011 KM (97%) i iz Budžeta općine 19.230 KM (3%).

Najznačajniji projekti u 2020. godinu u oblasti društvenog sektora su:

- projekat Deminiranje površina od zaostalih mina;
- projekat Omladinska banka;
- Izrada Strategije za mlade (Aplikacija na javni poziv je odobrena ali zbog epidemije još uvijek nije došlo do potpisivanja ugovora);
- Subvencije za utošenu vodu određenim kategorijama stanovništva – MEG.

Nije bilo aktivnosti na sljedećim projektima:

- projekat Materijalno opremanje struktura CZ;
- projekat Izgradnja vatrogasnog doma PVJ;
- Čišćenje i produbljivanje voda II kategorije.

Tabela 4. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u društvenom sektoru 2020 . godini.

PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	7	350.400	141.400	209.000
% struktura finansiranja od A		100	40	60
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih proj.	4	624.241	19.230	605.011
% u potpunosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)		178	14	289
% struktura (od B)		100	3	97
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	1	0	0	0
% djelimično realiziranih projekata (od A)		0	0	0
% struktura (od C)		100	0	0
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	3	624.241	19.230	605.011
% u cijelosti završenih projekata (od A)		178	14	289
% struktura (od D)		100	3	97

Također, u okviru ovog sektora u protekloj godini započeta je realizacija I faze projekta Završetak zgrade Gimnazije, koji se ne nalazi u Planu implementacije strategije razvoja za 2020. godinu ali je uvršten u Program kapitalnih investicija 2020-2024. Ukupna procijenjena vrijednost projekta je 1.250.000 KM a odlučeno je da se isti realizira u fazama kako bi se obezbijedio minimum uslova za održavanje kabinetske nastave (prizemlje i sprat), a da se ostatak zgrade završava u narednim fazama. U izvještajnoj godini ukupno je realizirano 334.608 KM, od toga 168.007 KM iz Budžeta općine i 166.001 KM iz Budžeta Kantona. Ovaj projekat nije uvršten u stepen realizacije jer nije planiran Planom implementacije strategije 2020-2022, i prikazan je u tabeli na kraju izvještaja s ostalim realiziranim projektima koji nisu bili planirani.

Sektor zaštite okoliša

U sektoru zaštite okoliša za 2020. godinu planirano je osam projekata, djelimično ili u cijelosti realizirano sedam projekata, dok na jednom nije bilo aktivnosti. Za realizaciju ovih projekata je planirano 701.717 KM a izdvojeno je 361.793 KM što je 51%. Od toga iz budžeta općine izdvojeno je 116.067 KM (32%) a iz eksternih izvora 245.726 KM (68%).

Najznačajniji projekti u 2020. godinu u oblasti zaštite okoliša su:

- projekat Izgradnja sekundarne vodovodne mreže Jezerski-Mahmić Selo- Pištaline;
- projekat Izgradnja sekundarne vodovodne mreže Podgrmečka sela;
- projekat Zamjena sekundarne vodovodne mreže u Bosanskoj Krupi i Bosanskoj Otoci (radovi na prenosu sekundarnog cjevovoda i vodovodnih priključaka sa AC na PHD cjevovod u ul. Promajska - MEG);
- projekat Fazna izgradnja kanalizacionog sistema (Izgradnja kanalizacije Krčevine);
- Projekat Održivo upravljanje otpadom – MOS,Uređenje deponije Meždre – Vlaški Do, (krajem godine obezbijeđen nedostajući dio sredstava);
- Regulacija potoka Kalender XVI faza;
- Projekat zaštite od erozije „Zelenih otoka“ – Male ade (potpisan ugovor o izvođenju radova i izvođač uveden u posao, ali nije bilo finansijske realizacije u izvještajnom periodu).

Na projektu Jama grobnica, za koji je planirana izrada projektne dokumentacije, nije bilo aktivnosti.

Tabela 5. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u sektoru zaštite okoliša u 2020. godine

PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	8	701.717	381.217	320.500
% struktura finansiranja od A		100	54	46
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih proj.	7	361.793	116.067	245.726
% u potpunosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)		51	30	77
% struktura (od B)		100	32	68
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	3	56.557	2.340	54.217
% djelimično realiziranih projekata (od A)		8	1	17
% struktura (od C)		100	4	96
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	4	305.236	113.727	191.509
% u cijelosti završenih projekata (od A)		43	30	60
% struktura (od D)		100	37	63

3.3. KLJUČNI REZULTATI I OSTVARENI PROGRES

Na osnovu svih prikupljenih i obrađenih podataka o implementaciji projekata u izvještajnom periodu može se zaključiti da su godišnji rezultati intervencija u ekonomskom sektoru vidljivi, prije svega

kroz radove na izgradnji interne saobraćajnice u PZ Pilana, radovi na termoizolacija Centra za podršku poduzetništvu, radovi na izgradnji interne saobraćajnice sa komunalnom infrastrukturom Poslovne zone „Vatreni mlin“.

Nastavljeni su radovi na izgradnji vodovodne mreže za naselja Jezerski, Mahmić Selo i Pištaline i Podgrmečkih sela, što je doprinijelo ostvarenju sektorskog cilja unapređenja infrastrukture ruralnih područja općine. Implementacijom projekta „Omladinska banka“ svake godine se podstiče rad mladih na izradi i implementaciji projekata koji doprinose unapređenju standarda lokalne zajednice a kroz koje mladi stiču vještine i znanja da svoje ideje i zamisli pretoče u značajnije projekte za lokalnu zajednicu. Kroz podržanih 34 projekta neformalnih grupa mladih, Omladinska banka Bosanske Krupe nalazi se na prvom mjestu u Bosni i Hercegovini.

Nastavak poboljšanja vodosnabdijevanja u općini Bosanska Krupa uz podršku MEG projekta kroz prebacivanje vodovodnih priključaka sa AC na PHD cjevovod u ul. Prvomajska.

Razlog zašto su neki projekti iz Plana samo djelimično realizirani ili nisu započeti u 2020. godini ogleda se u nedostatku finansijske podrške sa viših nivoa vlasti i drugih raspoloživih izvora finansiranja kao posljedica epidemije korona virusa COVID-19.

Ekonomski razvoj

Sektorski cilj 1.1. Poboľjšano poslovno okruženje na području općine do 2020. godine, nastavljena je realizacija projekata za ostvarenje ovog cilja i to u pogledu stvaranja uslova za unapređenje poslovnog okruženja, odnosno privlačenja novih investicija uspostavljanjem poslovnih zona i usklađivanja rada administracije sa zahtjevima BFC standarda (revizija BFC certifikata dobivenog 2018. godine). Tokom 2020. godine se nastavlja sa daljnjim unapređenjem poslovnog okruženja, tako što je izgrađena glavna infrastruktura u PZ Vatreni mlin, te realiziran projekat Modernizacija PZ Pilana Plan 500+ (izgrađena saobraćajnica 340m, izvršeno utopljanje objekta BINOVA, unaprijeđen sistem tehničke podrške poslovnom sektoru kroz edukacije službenika JLS i menadžmenta privrednih subjekata iz PZ Pilana). U okviru programa poticaja obrtima i srodnim djelatnostima proveden je program Podrška privrednim subjektima kojim su putem javnog poziva podržana dva privredna subjekta u cilju nabavke mašina odnosno izgradnju pogona, isplaćena je prva tranša sredstava (80%) i prati se realizacija ugovornih obaveza kao uslov za isplatu druge tranše sredstava.

Sektorski cilj 1.2. Osigurano prilagođavanje znanja i vještina potrebama tržišta rada i lokalnog razvoja do 2020. godine – Nastavljeno je obrazovanje kadra za CNC operatere i CNC programere uz podršku Savjetodavnog vijeća Mješovite srednje škole, Privrednog savjeta i Općine Bosanska Krupa u okviru nastavnog procesa u Mješovitoj srednjoj školi “Safet Krupić” Bosanska Krupa.

Općina Bosanska Krupa je u okviru projekta MEG, u saradnji sa općinama Sanski mosti i Cazin, uz podršku konsultanta i UNDP, učestvovala u aktivnostima vezano za unapređenje procesa praktične nastave u strukovnim školama. Rezultat aktivnosti je inicijativa za izmjenu Pravilnika o načinu organizovanja praktične nastave u strukovnim školama. aktivnosti se nastavljaju i u 2021.

Sektorski cilj 1.3. Povećan plasman poljoprivrednih proizvoda na tržište do 2020. godine – Ukupan iznos sredstava koji je odobren poljoprivrednim proizvođačima sa područja općine Bosanska Krupa po osnovu podršku u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u 2020. godini 2.564.612 KM i veći je za 579.338 KM odnosno za 29% u odnosu na 2019. godinu. Iznos sredstava za novčane podrške iz Budžeta FBiH u 2020. godini je veći za 223.474 KM odnosno za 13,85% u odnosu na 2019. godinu. Smatramo da je rezultat povećanog iznosa sredstava u odnosu na prethodnu godinu ukidanje limita za novčane podrške u iznosu od 6.000 KM koji je uveden 2016. godine za proizvođače koji nisu registrovani kao pravno lice ili obrt, kao jedna od mjera Federalnog ministarstva poljoprivrede u cilju ublažavanja posljedica epidemije korona virusa. To je doprinijelo i povećanju novčanih podršku po jedinici mjere što se posebno odrazilo na mjeru Proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka koja je i najznačajnija proizvodnja na području naše općine i po obimu proizvodnje i po broju proizvođača. Nadalje, iznos sredstava za novčane podrške iz Budžeta Unsko-sanskog kantona u 2020. godini veći je za 105.483 KM odnosno 17,87% u odnosu na 2019. godinu. Do povećanja iznosa sredstava došlo je zbog odluke Vlade USK-a da se mjerom Sufinansiranja laboratorijskih pretraga mlijeka i nabavke goriva za proljetnu sjetvu u 2020.

godini za obračun iznosa obuhvati period od četiri kvartala umjesto dva kako je bilo ranijih godina. Ova mjera koja je uslijedila usljed epidemije korona virusa, iako je iznos po jedinici mjere manji za 0,03 KM/l u 2020. godini, doprinijela je značajnijem povećanju sredstava za novčane podrške. Ukupan iznos realizovanih sredstava za novčane podrške iz Budžeta općine u 2020. godini povećan je za 250.378 KM odnosno za 229% u odnosu na prethodnu godinu. Ono je rezultat donesenih i provedenih mjera za ublažavanje posljedica izazvanih epidemijom korona virusa.

Društveni razvoj

Sektorski cilj 1: Smanjeni rizici od katastrofa do 2020. godine – Tokom 2020. godine deminirano je preko 190.000 m² površine na području Mračaj-Manda II, Arapuša-Majdan, Arapuša-Jaruga; dok zbog preusmjerenja sredstava u Budžetu Općine na ublažavanje ekonomskih posljedica epidemije korona virusa nije bilo aktivnosti na projektima Izgradnja vatrogasnog doma, Materijalno opremanje struktura CZ, Čišćenje i produbljivanje voda II kategorije, Ekonomsko osnaživanje žrtava mina i njihovih porodica.

Sektorski cilj 2: Osiguran pristup inkluzivnom obrazovanju do 2020. godine- Po ovom sektorskom cilju nije proveden nijedan projekat jer nisu obezbijeđena sredstva putem podnesenih aplikacija.

Sektorski cilj 3: Do 2020. godine unaprijeđen ambijent kulturnog i društvenog života mladih - Zbog vanrednih okolnosti usljed epidemije korona virusa nisu održane sve planirane tradicionalne manifestacije, kulturne i sportske, pojedine aktivnosti jesu održane, ali u znatno izmijenjenim okolnostima, uz strogo poštivanje epidemioloških mjera propisanih od strane kriznih štabova.

Sektor zaštite i unapređenja okoliša

Sektorski cilj 1: Obezbijeđeno kvalitetno snabdijevanje stanovništva pitkom vodom do 2020. godine – Iako su izvedeni radovi na proširenju sekundarne vodovodne mreže u naseljima Mahmić Selo, Jezerski, Pištaline, došlo je do smanjenja broja korisnika usluga JKP za 5% u odnosu na 2016. godinu. Ovo iz razloga jer je došlo do značajnije ekonomske migracije stanovništva iz ovih sela, tako da su podnijeli zahtjev za privremenu odjavu priključaka. Kako je rađena sanacija dijela kanalizacione mreže i priključenje na postojeću, povećan je broj korisnika za 7% u odnosu na 2016. godinu. U 2020. godini realizirani su djelimično ili u potpunosti projekti: Regulacija potoka Kalender – XV faza, Izgradnja kanalizacije u dijelu naselja Krčevina i Izvođenje radova na priključenju naselja Mujagići i Manda na kanalizacionu mrežu.

U okviru MEG projekta je realiziran projekat „Izvođenje radova na prenosu sekundarnog cjevovoda i vodovodnih priključaka sa azbestnog na PHD cjevovod u Ul. Prvomajska u Bosanskoj Krupi“.

Aktivnosti na preuzimanju seoskih vodovoda i predaju na upravljanje JKP “10.Juli” doo započete u 2018. nisu intenzivirane jer je izostala administrativna, materijalna i tehnička podrška nadležnih institucija.

Projekat odvodnje otpadnih voda u Bosanskoj Krupi i Bosanskoj Otoci je nastavljen i u 2020. godini. U saradnji sa PMU Federalnog ministarstva PVŠ i Agencijom za vodno područje rijeke Save, Ured u Bihaću, su periodično organizirani sastanci i online komunikacija i pripremljen Dodatak za nastavak aktivnosti u projektu, kojim je planirana izrada projektne dokumentacije za sekundarnu kanalizacionu mrežu, idejno rješenje za lokaciju postrojenja za prečišćavanje i izgradnju dijela glavnih kolektora u okviru odobrenih kreditnih sredstava. Uslov Evropske investicijske banke za odobrenje Dodatka je bila izrada Master plan prikupljanja i prečišćavanja otpadnih voda u Bosanskoj Krupi, kojim će se definirati način prečišćavanja i varijantna rješenja lokacija postrojenja. U komunikaciji sa PMU Služba je uspjela obezbijediti sredstva za izradu dokumenta.

Master plan je završen u decembru 2020.

Sektorski cilj 2: Smanjen negativan uticaj odloženog čvrstog otpada i otpadnih voda na životnu sredinu do 2020. godine – Aktivnosti na unapređenju lokacija za odlaganje čvrstog otpada u Bosni i

Hercegovini u koje je bila uključena i Općina Bosanska Krupa su, zbog promjene politike intervencija Svjetske banke u Bosni Hercegovini i preusmjeravanja na sektor voda, zaustavljene.

Općina Bosanska Krupa je u saradnji sa općinama Cazin i Bužim, nastavila na realizaciji projekta "Održivo upravljanje otpadom". Zajednički je pripremljen projekt elektrifikacije postojećeg odlagališta Meždre - Vlaški do, koji je podržan od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma u iznosu od 54.216 KM. Za isti projekat je Općini krajem 2020. godine od strane Fonda za zaštitu okoliša odobreno 80.000 KM.

Sektorski cilj 3: Povećana energetska efikasnost do 2020. godine – Općina Bosanska Krupa je krajem 2019. odabrana kao jedinica lokalne samouprave za učešće u projektu „Povećanje ulaganja u javne objekte sa nikom stopom emisije ugljika u BiH“. Projekt finansira Zeleni klimatski fond – GFC a realizira Razvojni program Ujedinjenih nacija. Tokom 2020. godine je proveden proces izrade Akcionog plana održivog upravljanja energijom i borbe protiv klimatskih promjena (SECAP).

3.4. VERTIKALNA I HORIZONTALNA USKLAĐENOST I NIVO INTEGRISANOSTI

U skladu sa planiranim razvojnim prioritetima koji su vertikalno usklađeni sa Nacrtom Strategije razvoja USK 2021 - 2027, Nacrtom Strategije razvoja FBiH i Okvirom za ciljeve održivog razvoja u BiH, kojima se utvrđuju zajednički podciljevi i indikatori za sve nivoe vlasti u BiH (zajednički minimum), te usmjeravaju procesi strateškog planiranja, Općina je u izvještajnom periodu djelimično ili u potpunosti realizirala sljedeće projekte:

- „Izgradnja infrastrukture poslovnih zona –Pilana i Vatreli mlin“,
- „Izgradnja nove i sanacija postojeće vodovodne mreže u Bosanskoj Krupi i Bosanskoj Otoci“,
- „ Izgradnja novog i sanacija postojećeg kanalizacionog sistema u Bosanskoj Krupi i Bosanskoj Otoci“
- „Deminiranje površina od zaostalih mina“.

3.5. INSTITUCIONALNI KAPACITETI OPĆINSKE UPRAVE I SARADNJA SA BITNIM AKTERIMA

Poslove centralne koordinacije jedinice za upravljanje razvojnim aktivnostima u općini provodi Služba za upravljanje razvojem, koja je uspostavljena izmjenom unutrašnje organizacije organa uprave krajem 2014. godine, a u skladu sa predloženim preporukama ILDP projekta. Ista ima ključnu ulogu u koordinaciji strateških aktivnosti.

Pravilnik o planiranju, praćenju i vrednovanju i izvještavanju (PPVI) koji je usvojen 2015. godine u potpunosti se primjenjuje.

Izrada Planova implementacije Strategije se vrši redovno, na godišnjem nivou, dok se njihova operacionalizacija vrši putem godišnjih planova službi i organa uprave. Sistem interne i eksterne komunikacije za efikasno upravljanje razvojem je potrebno jačati te dosljedno primjenjivati PPVI procedure u svakodnevnoj praksi. Također, potrebno je dalje graditi kapacitete lokalne uprave i aktera iz lokalne zajednice za pisanje projekata, lobiranje i privlačenje vanjskih izvora za finansiranje implementacije Strategije.

Općina Bosanska Krupa je počev od kraja 2016. godine mijenjala Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta što predstavlja osnov za uspostavljanje koordiniranog i sistemskog pristupa upravljanja razvojem. Dopunjene su nadležnosti djelokruga rada organizacionih jedinica i poslova šefova Službi i drugih pozicija vezanih za pitanja upravljanja razvojem/Strategijom. Nakon uspostavljanja JURA tima, kasnije Službe za upravljanje razvojem, uspostavljena je i praksa redovne izrade Planova implementacije 1+2, godišnjih planova službi i organa uprave, kao i godišnjih izvještaja o implementaciji Strategije razvoja. Međutim, Plan implementacije ne predstavlja osnovu za izradu Budžeta, na šta ukazuje niska efikasnost realizacije finansijskih sredstava.

U pogledu implementacionih kapaciteta ostalih aktera (NVO, OCD i drugih aktera) koji učestvuju ili indirektno doprinose implementaciji Strategije) stanje se može opisati kao nezadovoljavajuće.

Nedovoljna posvećenost ključnih aktera da učestvuju u planiranju i realizaciji projekata, među kojima su i članovi Partnerske grupe, rezultirali su manjem brojem projekata koji se predlažu izvan JOOU Općine Bosanska Krupa.

U ovom procesu se izdvajaju Privredni savjet, Lokalno partnerstvo za zapošljavanje i MSŠ „Safet Krupić“, koji su aktivno uključeni u realizaciju projekata ekonomskog sektora.

4. KLJUČNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI

Prema statističkim podacima u 2020. godini na području općine Bosanska Krupa, živi **24.587²**, od čega je na evidenciji 3.464 nezaposlenih a zaposlenih 3.464 (https://usk-szz.ba/public/storage/uploads/bilten_/01.12.2020_1612772198.pdf). Evidentan je trend smanjenja broja stanovnika što utiče i na sve posmatrane makroindikatore. Bruto domaći proizvod po glavi do izrade ovog izvještaja nije objavljen u statističkim podacima. Broj ljekara na 1000 stanovnika je viši (1,14) u odnosu na prethodnu godinu (0,96). Broj učenika u osnovnim i srednjim školama na hiljadu stanovnika je niži (94,07) u odnosu na 2019. godinu (101). Broj korisnika stalne novčane pomoći je nepromijenjen (30). Broj naseljenih mjesta bez asfaltirane putne komunikacije jeste 19. Zbog odljeva stanovništva evidentno je smanjenje i broja zdravstveno osiguranih lica. Isto tako smanjuje se i broj aktivnih članova u institucijama kulture i sporta kao posljedica odljeva stanovništva ali i zbog provođenja epidemioloških mjera, naredbi i preporuka kriznih štabova usljed epidemije korona virusa. Broj poljoprivrednih gazdinstava je veći (1576) nego prošle godine (1453) odnosno povećan je i broj poljoprivrednih gazdinstava na 1000 stanovnika sa 60,39 na 64,09 ali treba imati u vidu i da je smanjen broj stanovnika prema procjeni Federalnog zavoda za statistiku. Prema podacima JKP „10. Juli“ doo Bosanska Krupa, pokrivenost domaćinstava sa pristupom kontrolisanoj vodi za piće je u porastu (sa 83% na 90%), kao i pokrivenost domaćinstava odvodnjom otpadnih voda (kanalizacionom mrežom) (sa 36% na 42%) i pokrivenost domaćinstava odvozom krutog otpada (sa 72% na 80%).

Do momenta izrade ovog izvještaja nisu dostupni zvanični statistički podaci te su kao indikatori korišteni nezvanični podaci dobiveni od preduzeća, ustanova, udruženja ili posljednji raspoloživi statistički podaci. Nažalost, opseg prikupljenih podataka je mali zbog sveopće situacije nastale proglašenjem pandemije korona virusa COVID19, koja se odrazila na sve segmente života i ekonomije pa tako i ograničen rad ustanova i institucija koje raspolažu ili prikupljaju i obrađuju određene statističke podatke.

U nastavku je dat tabelaran prikaz makropokazatelja za polaznu i izvještajnu godinu (ili zadnju godinu za koju su podaci dostupni). Popunjene su kolone za koje se moglo doći do podataka uglavnom iz nezvaničnih izvora, a za nepopunjena polja podaci nisu obrađeni kod nadležnih institucija.

---

² Federalni zavod za statistiku

OSNOVNI INDIKATORI RAZVOJA	Indikator	Polazno stanje			Izveštajna godina 2019			Izveštajna godina 2020		
		2010			2019			2020		
		Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž
INDEKS RAZVIJENOSTI (FBIH) OPĆINE	indeks				60					
Stanovništvo	broj	28062			24.804			24.587		
Zaposlenih stanovnika	broj	2826	1820	1003	3482			3464		
	%				17,7			20,54		
Nezaposlenih stanovnika	Broj	4578	2504	2074	3434	1483	1951	3321	1489	1832
	%				58,6			48,95		
Bruto domaći proizvod	iznos	nije dostupan			podaci nisu dostupni			podaci nisu dostupni		
	po glavi	nije dostupan			podaci nisu dostupni			podaci nisu dostupni		
Investicije na teritoriji JLS	iznos				15.450.000			nepoznato		
Broj preduzeća/1000 stanovnika	omjer							476 tj. 19,36/hilj. st.		
Prosječna neto plaća u KM	iznos				813			865		
Broj učenika osnovnih i srednjih škola na hiljadu stanovnika	broj	144,32			2515 tj. 101/hilj. st.			2313 tj. 97,07/hilj. st.		
Socijalni transferi po glavi stanovnika	po glavi	50KM/ stanovniku			81,00 KM/ korisniku			81,00 KM/ korisniku		
Broj ljekara/1000 stanovnika	omjer	0,68			24 tj. 0,967 lj/hilj. st.			28 tj. 1,14/hilj. st.		
Iznos realiziranih sredstava za prioritete iz razvojne strategije	iznos	Nije obrađeno								
DOPUNSKI INDIKATORI RAZVOJA*										
Udio realiziranih kapitalnih investicija u budžetu JLS	omjer									
Poljoprivrednih gazdinstava/1000 stanovnika	omjer	15,18			60,39			64,09		
Broj korisnika socijalne pomoći/1000 stanovnika	omjer	2,46			1,2			1,2		
Zdravstveno osiguranih lica u odnosu na ukupno stanovništvo	omjer	22335			20135	9238	10897	proc. 18.500		
Broj aktivnih članova u institucijama kulture	broj	nema podatka			proc. 850			proc. 600		
Broj aktivnih članova u sportskim institucijama	broj	2200			proc. 1500	1050	450	proc. 1400		
Pokrivenost domaćinstava sa pristupom kontrolisanoj vodi za piće	procenat	80%			83,34%			90%		
Pokrivenost domaćinstava odvozom krutog otpada	procenat	86%						80%		
Pokrivenost domaćinstava odvodnjom otpadnih voda (kanalizacionom mrežom)	procenat	30%			36,56%			42,07%		
Broj naseljenih mjesta bez asfaltirane putne komunikacije	broj				19			19		
Broj domaćinstava bez pristupa električnoj energiji	broj	nepoznato						nepoznato		
Emisija CO2 po glavi stanovnika	tona	Nema mjerjenja			Nema mjerjenja			Nema mjerjenja		

* Dopunski indikatori razvoja su funkciji praćenja ostvarenja strateških ciljeva/fokusa.

5. ZAKLJUČCI

Realizacija projekata Strategije razvoja u 2020. godini je cca 123% u odnosu na planirani broj projekata (od planiranih 20 realizovano je djelimično ili potpuno 14 projekata). U pogledu finansijske realizacije Strategije, stanje se može ocijeniti zadovoljavajućim, odnosno ukazuje da je planiranje bilo realno a što se može sagledati iz ukupnog procenta realizacije planiranih sredstava od 123%. Ako uporedimo odnos između sredstava uloženi iz Općinskog budžeta i eksternih izvora, vidljivo je da je i dalje učešće finansijskih sredstava iz eksternih izvora preovladavajuće (20% : 80%).

Ukupan procenat finansijske realizacije projekata u izvještajnoj godini je 123%, a struktura finansiranja je 20% iz budžeta općine i 80% iz eksternih izvora.

Odnos uloženi sredstava iz eksternih izvora i budžetskih sredstava ukazuje da još uvijek nije dostignut nivo ulaganja sredstava koji bi omogućio sigurniju realizaciju (oslanjanje na vlastite snage) pa se u narednom periodu planiranja i dalje treba posebno fokusirati da se ovaj odnos popravlja u korist ulaganja budžetskih sredstava.

Ako posmatramo ostvarenje sektorskih ciljeva, tokom 2020. godine implementacijom projekata su u određenim indikatorima postignuti napreci. Što se tiče radnih mjesta u čijem domenu su poslovi upravljanja lokalnim razvojem još uvijek nisu popunjena ključna radna mjesta unutar Službe za upravljanje razvojem, Službe za komunalne djelatnosti i Službe za obrt, poljoprivredu i poduzetništvo. Generalno, upoređujući sadašnje stanje sa „preporučenim“ stanjem/funkcijama sistemskog upravljanja razvojnim aktivnostima može se zaključiti da je postignut napredak u okviru primjene *mipro* procesa i započete primjene usvojenih PPVI procedura - Pravilnika za planiranje, vrednovanje i izvještavanje. Ove procese treba maksimalno koristiti kako bi se na nivou JOOU postigla sinhronizacija planiranja svih aktivnosti i usklađivanja budžetiranja na godišnjem nivou, a što svakako doprinosi jednostavnijem praćenju, evaluaciji i izvještavanju o provedbi Strategije razvoja zajedno sa „redovnim“ poslovima organa uprave. Sve aktivnosti vezane za strateško planiranje, implementaciju, praćenje, evaluaciju i izvještavanje bi trebale biti dio redovnih poslova službi jednako zastupljene kao i osnovne djelatnosti službe, a što do sada nije bio slučaj. U tom smislu bi trebalo osposobiti i sve uposlenike za obavljanje ovih aktivnosti, a prije svega popuniti upražnjena radna mjesta u službama koje su ključni akteri pomenutih procesa.

Neostvarenje svih postavljenih ciljnih vrijednosti indikatora realizacije aktivnosti iz godišnjeg plana službe može se posmatrati višeslojno. U skladu sa preporukama za jačanje funkcija upravljanja razvojem izvršene su i usvojene promjene u sistematizaciji i opisu poslova radnih mjesta, te su samo djelimično popunjene pozicije Službe za upravljanje razvojem koje osiguravaju sistemsko upravljanje razvojem, odnosno realizaciju planiranih programskih/projektnih aktivnosti u godišnjem planu. Upravljanje razvojem podrazumijeva angažiranost svih na implementaciji strategije, naročito rukovodioca službi organa uprave kojim su dodijeljeni projekti koji po svojoj prirodi spadaju u njihovu nadležnost. Upravljanje razvojem ne smije se shvatiti kao posao jednog čovjeka ili male grupe ljudi. Još uvijek nije izgrađena adekvatna interna i eksterna komunikacija koja je neophodna za uspješnu implementaciju projekata iz Strategije.

U cilju daljeg jačanja saradnje i kapaciteta vanjskih aktera neophodno je jačati sistem upravljanja kvalitetom putem dosljedne primjene PPVI procedure ali i putem ostalih mehanizama (npr. anketiranjem građana ili provođenjem tematskih sastanaka sa Partnerskom grupom, NVO, poslovnim sektorom, vezano za informiranje o Strategiji razvoja, planiranim i provedenim intervencijama koje imaju direktne efekte na potrebe socio-ekonomskih aktera).

Iz svega navedenog može se zaključiti da je neophodno unapređenje eksterne komunikacije kako bi se unaprijedio međusobni dijalog i koordinacija te time i proces sistemskog upravljanja razvojem.

U domenu zapažanja o ostvarenom kvalitetu sistemskog upravljanja razvojem bitno je naglasiti:

- Plan implementacije za period 2020-2022. godinu je pripremljen u skladu sa PPVI kalendarom i djelimično je korišten kao jedan od osnovnih ulaznih dokumenata tokom izrade općinskog budžeta i ostalih programskih dokumenata;
- godišnji planovi rada službi za 2020. godinu su pripremljeni u skladu sa PPVI kalendarom i definiranim rokovima te je primijenjen projektni pristup. Izvještaji o realizaciji planova službi su razmatrani i korišteni za pripremu korektivnih mjera;
- u domenu jačanja javno-privatnog dijaloga djelimično je ostvareno uključivanje privatnog sektora u implementaciju projekata Strategije.

6. GENERALNE PREPORUKE:

- ***proces izrade Strategije razvoja općine Bosanska Krupa za period 2021-2027 okončati do 30.06.2021. godine;***
- intenzivirati aktivnosti izradi prostorno-planske dokumentacije s ciljem podrške lokalnom razvoju;
- raditi na popunjavanju radnih mjesta u Službi za upravljanje razvojem, Službi za komunalne djelatnosti i Službi za obrt, kao nosiocima razvoja, u skladu sa sistematizacijom, kao i jačanju kapaciteta ljudskih resursa kroz obuke;
- planirati u budžetu Općine što veći iznos sredstava za podršku projektima kako bi se uz obezbijeđena sredstva iz vanjskih izvora omogućio što bolji učinak implementacije planiranih projekata;
- planove službi usklađivati sa budžetom, Programom kapitalnih investicija, Planom rada Općinskog načelnika i Općinskog vijeća;
- kontinuirano jačati internu i eksternu komunikaciju po pitanju implementacije, praćenja i izvještavanja realizacije Strategije; sve službe aktivirati u smislu privlačenja sredstava od drugih izvora (donatora, viših nivoa vlasti i dr.) za realizaciju strateških projekata (predviđenih u GPIS);
- na redovnim koordinacionim sastancima analizirati konstantna odstupanja u stepenu realizacije budžeta vezan za GPR te na osnovu rezultata, identifikovati mjere na osnovu kojih će planiranje budžeta ili godišnjih planova implementacije Strategije biti realnije;
- kontinuirano raditi na procesu unaprjeđenja administrativnih procedura, pojednostavljenja administrativnih procesa, jačanja transparentnosti i smanjenja birokratskog pristupa radu;
- uspostaviti kvalitetniju saradnju sa eksternim razvojnim akterima, višim nivoima vlasti, razvojnim agencijama i fondovima, bankama i dr. i za takve aktivnosti obezbijediti kapacitete i ljudske resurse unutar uprave;
- razvijati međuopćinsku suradnju kroz pripremu i realizaciju zajedničkih projekata;
- raditi na promociji investicijskih potencijala, te privlačiti nove poduzetnike i investiture;
- kontinuirano jačati saradnju poslovnog sektora sa Službom za upravljanje razvojem i Službom za obrt, poljoprivredu i poduzetništvo u procesima planiranja i realizacije projekata;
- uspostaviti dobru saradnju sa novoosnovanim Udruženjem privrednika i Klubom poslovnih žena kao reprezentima za komunikaciju sa poslovnim sektorom;
- na godišnjem nivou ažurirati bazu podataka o registriranim NVO- a i UG-a, proaktivna udruženja uključiti u procese razvoja općine;
- jačati kapacitete i saradnju sa mjesnim zajednicama u planiranju i realizaciji projekata.

U narednom periodu Općina Bosanska Krupa namjerava kandidirati projekte iz revidovane Strategije razvoja na javne pozive domaćih i stranih fondova, (projekt Sanacija postojeće deponije Meždre – Vlaški do; projekt odvodnje otpadnih voda za Bosansku Krupu i Bosansku Otoku; projekti energetske efikasnosti javnih objekata; javne rasvjete; projekat „Unapređenje poslovnih zona“ Vatrene mlin“ i „Industrijska zona“; projekat „Povećanje konkurentnosti radne snage na tržištu rada“ i sve ostale projekte koji su planirani u okviru Plana implementacije revidirane Strategije razvoja 2020-2022 (1+2)).

Podržati sve projekte partnera na lokalnom nivou i višem nivou koji doprinose implementaciji Strategije, a koji imaju realno postavljeno budžetiranje.

7. ANEKSI

- Tabelarni pregled stanja realizacije projekata u 2020. godini
- Plan implementacije Strategije integrisanog razvoja 2020-2022. godine.

Do momenta izrade ovog Izvještaja nije usvojen na Općinskom vijeću Izvještaj o realizaciji budžeta za 2020. godinu, pa se isti ne dostavlja u prilogu.

Prilog 1. Tabela pregled stanja realizacije strateških projekata u 2020. godini

Veza sa strateškim i sektorskim ciljem i programom	Projekat /mjera	Status projekta (u toku, završen, prolongiran, otkazan, zaustavljen)	Ostvareni rezultat	Plan 2020	Izvori finansiranja - budžet	Izvori finansiranja - eksterni	Ukupno	Zadužena služba	Sektor
SC1/SEC1.1	1.1.1.1. Projekat: Izgradnja infrastrukture poslovnih zona (2017-2020) 1.1.1.1. Projekat: Modernizacija PZ Pilana Plan 500+ (242.330), JLS i FMRPO 1.1.1.1. Projekat: Vatrene mlin Poslovna zona (MEG) - (209.853 KM)	realiziran	PZ Pilana: Izgrađena saobraćajnica 340m; Izvršeno utopljanje objekta BINOVA; Unaprijeđen sistem tehničke podrške poslovnom sektoru (JLS 96.002,08 KM, FM 230.347,58 KM, ukupno 230.347,58 KM)	452.183	231.937	158.252	390.189	Služba za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspekcijske poslove, Služba za upravljanje razvojem	ES
SC1/SEC1.1	1.1.1.2. Projekat: "Razvoj inovacija i privlačenja investicija-BINOVA" - II faza (2017-2019) Sufinansiranje Centra za podršku poduzetništvu	nije bilo aktivnosti	Sredstva preusmjerena COVID-19	30.000	0	0	0	Služba za upravljanje razvojem	ES
SC1/SEC1.1	1.1.1.5. Program poticaja obrtima i srodnim djelatnostima - Podrška privrednim subjektima	U toku	Proveden javni poziv, podržana 2 privredna subjekta.	100.000	80.000	0	80.000	Služba za upravljanje razvojem	ES
SC1/SEC1.3	1.3.1.1. Program podrške razvoju poljoprivrede (2017-2020)	realiziran	Pravilnik o vrsti, kriterijima i načinu ostvarivanja prava na novčane podrške u poljoprivredi za 2020. godinu je pripremljen i usvojen od strane općinskog vijeća, zaprimljeni su zahtjevi korisnika. Pripremljena prijava na Javni poziv FMPVŠ za sufinansiranje troškova proljetne sjetve. Prijava prihvaćena i sredstva odobrena. Provedena procedura dodjele sredstava krajnjim korisnicima. Zahtjevi korisnika za kantonalne i federalne novčane podrške su	1.630.000	359.646	2.204.966	2.564.612	Služba za obrt, poljoprivredu i poduzetništvo	ES

			obrađeni u skladu sa propisima kantona i federacije Pripremljena prijava na Javni poziv FMPVŠ za sufinansiranje troškova jesenje sjetve. Prijava prihvaćena, u toku je procedura potpisivanja sporazuma.						
SC1/SEC1.3	1.3.1.3. Projekat ekonomsko osnaživanje žrtava mina i njihovih porodica	nije bilo aktivnosti	Nije bilo javnih poziva	8.000	0	0	0	Služba za zajedničke poslove, civilnu i protupožarnu zaštitu	ES
SC2/SEC2.1	2.1.1.1. Projekat: Izgradnja Vatrogasnog doma Profesionalne vatrogasne jedinice (2019-2020)	nije bilo aktivnosti	Nije bilo aktivnosti	15.000	0	0	0	Služba za zajedničke poslove, civilnu i protupožarnu zaštitu -I faza izrada projektne dokumentacije za objekat sa pratećim sadržajima i pribavljanje nekretnine	DS
SC2/SEC2.1	2.1.1.2. Projekat: Materijalno opremanje struktura CZ (službi i jedinica opće namjene) (2019-2020)	nije bilo aktivnosti	Sredstva preusmjerena COVID-19	45.400	0	0	0	Služba za zajedničke poslove, civilnu i protupožarnu zaštitu Administr. podrška	DS
SC2/SEC2.1	2.1.2.1 Projekat: Čišćenje i produbljivanje voda II kategorije (2017-2020)	nije bilo aktivnosti	Sredstva preusmjerena COVID-19	26.000	0	0	0	Služba za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove i CZ	DS
SC2/SEC2.1	2.1.2.2. Projekat: Deminiranje površina od zaostalih mina (2017-2020)	realiziran	Mračaj-Manda II 111.317m2 (OS BiH); Arapuša-Majdan 34.052 m2 (N&N IVŠA); Arapuša-Jaruga 45.501 m2 (N&N	220.000	0	572.612	572.612	Služba za zajedničke poslove, civilnu	DS

			IVŠA)						i protupožarnu zaštitu	
SC2/SEC2.3	2.3.1.1. Projekat: Izrada Politika za mlade (2017-2018) - <i>Izrada strategije za mlade</i>	u toku	Općina Bosanska Krupa apliciran ja Javni poziv Instituta za mlade "KULT". Zbog pandemije nije bilo aktivnosti, ali postoji potvrda Instituta da su spremni za potpisivanje ugovora u narednom periodu.	10.000	0	0	0	0	Služba za opću upravu i društvene djelatnosti	DS
SC2/SEC2.3	2.3.1.2. Projekat: Omladinska banka (2019-2020)	realiziran	Kroz dva javna poziva podržana ukupno 34 projekta neformalnih grupa mladih	24.000	17.274	32.399	49.673	49.673	Služba za opću upravu i društvene djelatnosti	DS
SC3/SEC3.1	3.1.1.1. Projekat: Izgradnja sekundarne vodovodne mreže u MZ Jezerski, Mahmić Selo i Pištaline (2017-2020)	realiziran	Plan za 2020. realiziran	27.487	42.389	33.627	76.016	76.016	Služba za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspekcijske poslove	SO
SC3/SEC3.1	3.1.1.2. Projekat: Izgradnja sekundarne vodovodne mreže u podgrmečkim selima (2017-2020)	realiziran	Plan za 2020. realiziran	30.000	32.107	38.707	70.814	70.814	Služba za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspekcijske poslove	SO
SC3/SEC3.1	3.1.1.4. Projekat: Zamjena sekundarne vodovodne mreže u Bos.Krupi i Bos.Otoci (2017-2020) - <i>Radovi na prenosu sekundarnog cjevovoda i vodovodnih priključaka sa AC na PHD cjevovod u Prvomajskoj ulici-MEG projekat</i>	realiziran	Prebačeni priključci sa AC na PHD cjevovod u ul. Prvomajska	165.820	19.231	119.175	138.406	138.406	Služba za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspekcijske poslove Proširenje telemetrijskog sistema (111.516 KM) i Poboljšanje vodosnabdijevanja u općini (130.000 KM)	SO
SC3/SEC3.2	3.2.1.3. Održivo upravljanje otpadom (MOS)	u toku	Zbog kašnjenja s uplatom sredstava FM okoliša i turizma u toku godine nije	186.000	0	54.217	54.217	54.217	Služba za komunalne	SO

	luređenje deponije Meždre - Vlaški Do		došlo do potpisivanja ugovora					djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i insp. poslove	
SC3/SEC3.2	3.2.2.1. Projekat: Fazna izgradnja kanalizacionog sistema u Bosanskoj Krupi i Otoci (2017-2020) <i>Izgradnja kanalizacije Krčevine</i>	realiziran	Izgrađena kanalizacija u planiranoj dužini	20.000	20.000	0	20.000	Služba za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove	SO
SC3/SEC3.2	3.2.2.2. Projekat: Regulacija potoka Kalender - faza XVI (2017-2020)	u toku	Noveliran dio projektne dokumentacije. Potpisan ugovor, aktivnosti se prenose u 2021. godinu. (vrijednost projekta 141.825 KM)	65.410	2.340	0	2.340	Služba za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove	SO
SC1.,2., i 3.	Projekat ekonomskog i okolišnog upravljanja - MEG <i>Subvencije JKP</i>	realiziran	Proširene kategorije korisnika; Odluka se provodi.	10.000	1.956	0	1.956	Služba za upravljanje razvojem, Služba za opću upravu, JKP, CSR	DS
SC3/SEC3.2.	Jama grobnica	nije bilo aktivnosti		7.000	0	0	0	Služba za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove	SO
SC3/SEC3.4	Projekat zaštite od erozije "Zelenih otoka" - Male ade Bos. Krupa	u toku	Provedena procedura izbora izvođača radova. Potpisan ugovor o izvođenju radova. Potpisan ugovor sa nadzornim organom. Izvođač radova uveden u posao.	200.000	0	0	0	Služba za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove	SO
U K U P N O:				3.272.300	806.880	3.213.955	4.020.835		

Projekti koji su realizirani u 2020. godini a nisu planirani Planom implementacije 2020-2022

Veza sa strateškim i sektorskim ciljem i programom	Projekat /mjera	Status	Opis	Izvršenje Budžet	Izvršenje eksterni	Ukupno izvršenje 2020	Nadležna služba	Sektor
SC1/SEC1.1	Grant za podršku privredi- MEG	novi/ realiziran	Proveden javni poziv, podržano osam privrednika.	34.019	34.019	68.038	Služba za upravljanje razvojem	ES
SC1/SEC1.1	Subvencije naknade za korištenje javnih površina	novi/ realiziran	Ukupno je 10 korisnika subvencije u visini 50%, te 14 korisnika subvencije u visini 100%.	23.235	0	23.235	Služba za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove	ES
SC1/SEC1.1	Subvencija prevoza redovnih općinskih linija	novi/ realiziran	Potpisana dva ugovora	20.000	0	20.000	Služba za obrt, poljoprivredu i poduzetništvo	ES
SC1/SEC1.1	Subvencija iznosa redovne kamate poslovnim subjektima	novi/u toku	Za dva privredna subjekta subvencionira se kamata na mjesečnom nivou u trajanju dvije godine	959	0	959	Služba za obrt, poljoprivredu i poduzetništvo	ES
SC1/SEC1.1	Subvencija komunalne naknade	novi/ realiziran	Po službenoj dužnosti izdana su 123 rješenja za subvenciju komunalne naknade u iznosu 100%, te 178 rješenja za subvenciju komunalne naknade u iznosu 50%.	58.509	0	58.509	Služba za upravljanje razvojem/Služba za obrt, poljoprivredu i poduzetništvo	ES
SC1/SEC1.1	Grant za podršku privredi - pomoć otpušenim radnicima	novi/ realiziran	Jednokratnu novčanu pomoć dobilo 37 lica - radnika koji su ostali bez posla usljed pandemije koronavirusa COVID-19	14.045	0	14.045	Služba za upravljanje razvojem	ES

SC1/SEC1.1	Grant za podršku privredi - Korona	novi/ realiziran	Dva javna poziva za subvencije plata radnika za vrijeme stanja prirodne nesreće (22 korisnik; 40.800 KM). Javni poziv za podršku subjektima male privrede koji su pogođeni posljedicama izazvanih pandemijom COVID-19 za održavanje tekuće likvidnosti i očuvanje radnih mjesta (80 korisnika; 126.800 KM).	167.600	0	167.600	Služba za upravljanje razvojem/Služba za obrt, poljoprivredu i poduzetništvo	ES
SC1/SEC1.1	Subvencija troškova komunalnih usluga odvoza otpada	realiziran	Broj korisnika ove subvencije je 247	11.296	0	11.296	Služba za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove	ES
SC1/SEC1.1	Subvencija za javne radove	realiziran	Angažovano 64 nezaposlenih lica na javnim radovima uređenja obala Krušnice i Une, izletišta Šujnovac i strogradskih tvrđava u Bosanskoj Krupi i Jezerskom	72.588,41	0	72.588	Služba za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove	ES
SC1/SEC1.1	Rekonstrukcija i asfaltiranje puteva	realiziran	Ukupno 19 projekata od kojih je 15 realizirano, a 4 su u toku	423.970	742.545	1.166.515	Služba za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove	ES
SC1/SEC1.1	Završetak objekta zgrade Gimnazije	u toku	Fazna izgradnja	168.007	166.601	334.608	Služba za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove	DS
SC3/SEC3.1	3.1.2.1.Projekat: Uspostavljanje mjera zaštite na izvorištu Ade (2017-2020)		Izrada elaborata zaštite izvorišta Ada i Luke	4.657	0	4.657	Služba za komunalne djelatnosti, vode, zaštitu okoliša i inspeksijske poslove	ZO
Ukupno 12 projekata				998.885	943.165	1.942.050		

